

Slovenský jazyk a literatúra

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Podstatou predmetu slovenský jazyk a literatúra je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia je jedným z kľúčových všeobecnovzdelávacích predmetov, obsahom ktorého sú dve vzájomne sa dopĺňajúce zložky – jazyk a literatúra, pričom odporúčané vnútorné delenie predmetu je v pomere zložiek 3:2 a 2:2 alebo integrácia oboch zložiek.

Jazyková zložka: Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Vo vyučovaní jazyka je v popredí analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré sú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii.

Literárna zložka: Cieľom vyučovania literárnej výchovy je sústavne rozvíjať čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov. Základným princípom osnovania obsahu je rozvoj čítania ako všestranného osvojovania umeleckého textu. Dôraz sa kladie na postupné rozvíjanie čitateľa od naivnej úrovne (charakteristickej hlavne pre 1. stupeň ZŠ) cez schopnosť analyzovať sémantiku umeleckého textu (analytické čítanie), porozumieť jej a prenikať do znakovkej podstaty textu, až po schopnosť pracovať s jeho významom na vyššej individuálnej úrovni spracovania, t.j. syntetizovať ho, interpretovať a hodnotiť zo všetkých jeho stránok (syntetické, hodnotiace čítanie). Tento princíp usporiadania obsahu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem umeleckého textu, jeho analýzu a hodnotenie. Základnou úlohou literárnej výchovy na 2. stupni ZŠ je postupný prechod jednotlivými fázami čítania: • čítanie so simultánnym porozumením; • analýza štruktúry textu a identifikácia jeho významu; • hodnotenie textu.

ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie	
Názov predmetu:	Slovenský jazyk a literatúra
Ročník:	ôsmy
Časová dotácia:	5 h týždenne/ 165 h ročne
Počet hodín v ŠVP:	5h
Počet hodín v ŠKVP:	5h
Vyučovací jazyk:	slovenský

UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný vzdelávací predmet.

Ciele predmetu slovenský jazyk a literatúra

- V jazykovej časti oblasti Jazyk a komunikácia sú určujúcimi ciele **rozvíjania komunikačných spôsobilostí žiakov, aby získali kvalitnú jazykovú kompetenciu.**
- Súčasťou predmetu je aj zložka sloh, ktorá je zameraná najmä na vlastnú tvorbu jazykových prejavov. Spoločným cieľom obidvoch zložiek je viesť žiakov k **zvyšovaniu jazykovej kultúry, ich verbálnych ústnych i písomných jazykových prejavov. Najväčší akcent sa kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod.**
- V literárnej výchove smerujeme k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem (receptiu) umeleckého textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu, interpretáciu a hodnotenie. Najdôležitejším prvkom v tejto koncepcii literárnej výchovy je sústredenie dôrazu na čítanie ako všestranné osvojovanie umeleckého textu. **Cieľom sa stáva rozvoj čitateľských zručností, prostredníctvom ktorých žiak dokáže lepšie porozumieť obsah čítaného textu.**

Kľúčové kompetencie

Žiak získa vedomosti a zručnosti v súlade s obsahovým a vzdelávacím štandardom.

Čítanie s porozumením

- zamerať svoje čítanie podľa potreby;
- pochopiť význam textu;
- pochopiť formálnu stránku textu;
- odlíšiť vetu a text;
- pochopiť zmysel umeleckého a vecného textu vzhľadom na využitie;
- pochopiť význam lexikálnych jednotiek.

Písanie

- vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum;
- organizovať text z hľadiska kompozície;

- zosúladiť štylistickú úroveň s cieľom písania a čitateľmi;
- štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia;
- používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov, napr. humorný príbeh a materiál z iných médií;
- transformovať texty z jedného žánru do druhého;
- opakované čítanie a oprava konceptu textu so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis;
- revidovať a editovať koncept s využitím spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov;
- rešpektovať jazykové pravidlá.

Hovorenie

- vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum;
- organizovať a rozvíjať svoje myšlienky v súlade s komunikačnou situáciou;
- používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov, napr. humorný príbeh a materiál z iných médií;
- používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku;
- štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia v texte;
- rešpektovať jazykové pravidlá ;
- využívať pri komunikácii jazykové a mimojazykové prostriedky.

Učebný plán

Obsahový štandard

(5 hodín týždenne, 165 hodín ročne)

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

(2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

- 1. Zvuková rovina jazyka a pravopis**
- 2. Významová (lexikálna) rovina**
- 3. Tvarová (morfologická) rovina**
- 4. Syntaktická (skladobná) rovina**

Úvodná hodina

(1 hodina)

Organizačné pokyny, oboznámenie sa s obsahom učiva 7. ročníka

1. Zvuková rovina jazyka a pravopis

(3 hodiny)

Obsahový štandard

Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov

Interpunkčné znamienka, spojovník, pomlčka

Diakritické znamienka

Hláska, delenie hlások

Pravopis samohlásky ä

Pravopis po tvrdých, mäkkých a obojakých spoluhláskach

Spodobovanie spoluhlások - príčiny spodobovania, spoluhlásky podľa znelosti, splývavá výslovnosť, nácvik správneho čítania

Výslovnosť cudzích slov

Výslovnosť slabík de, te, ne, le, di, ti, ni, li v slovách

Prestávka, sila hlasu, dôraz, slovný prízvuk, melódia viet - prozodické vlastnosti reči

Pravidlo o rytmickom krátení

Výkonový štandard

- utvrdiť vedomosti z nižších ročníkov (abeceda, písmená, hlásky, slabiky slová – delenie, diakritické a základné interpunkčné znamienka, písmeno ä, vybrané slová);
- tvoriť druhy viet podľa komunikačného zámeru, písať interpunkčné znamienka na konci viet, správne intonovať druhy viet;
- naučiť sa pracovať s hlasom;
- vedieť správne čítať a vysvetliť princíp spodobovania;
- poznať pravidlo o rytmickom krátení a dokázať ho prakticky používať;
- upevňovanie pravopisu;
- správne v domácich a cudzích slovách artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li.

2. Významová (lexikálna) rovina

(10 hodín)

Obsahový štandard

Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov

System slovnej zásoby: členenie slovnej zásoby podľa častosti používania, významu, spisovnosti, podľa používania v istých jazykových štýloch

Členenie slovnej zásoby podľa časového hľadiska: dynamika slovnej zásoby.

Rozlíšenie historizmov, archaizmov a pomaly zastarávajúcich slov

Nové slová v lexike, vedné odvetvia s neologizmami

Frekventované cudzie slová, cudzie slová z AJ. Prevzaté, zdomácnené slová z LJ, NJ, RJ, MJ

Individuálna aktívna a pasívna slovná zásoba

Sémantické minimum cudzích slov

Slová s citovým a bez citového zafarbenia : zdobneniny, hanlivé slová

Uvedomenie si dynamiky slovnej zásoby, štruktúra odvodeného slova, obmena významu slova, tvorenie podstatných mien, sloviac, frekventované predpony i prípony

Frekventované prípony pri názvoch osôb, vecí, vlastností, miest, dejov

Skracovanie slov, skratky v texte, pravopis skratiek, značky, iniciálové skratky, skratkové slová

Nepriame pomenovania: metafora, metonymia, personifikácia, prirovnanie

Jednoslovné pomenovania

Viacslovné pomenovania - združené pomenovania

Frazeologizmy

Spôsoby obohacovania slovnej zásoby

Výkonový štandard

- vybrať správnu jazykovú príručku na identifikáciu a overenie významu slov;
- v texte rozlíšiť význam jednotlivých slov: slová spisovné, nespisovné,

slangové, dialekt, hovorové, odborné a pod.;

- poznať rozdiel medzi archaizmom, historizmom, zastaraným slovom a neologizmom;
- rozlíšiť cudzie slová, slovenské slová a zdomácnené slová, rozumieť významu frekventovaných cudzích slov;
- práca s výkladovým slovníkom, synonymickým slovníkom, frazeologickým slovníkom a slovníkom cudzích slov;
- vyhľadať citovo zafarbené slová v texte, vysvetliť štylistickú funkciu zafarbených slov v texte;
- identifikovať slovotvorný základ, predponu a príponu a určiť ich funkciu pri zmene lexikálneho významu;
- v texte priradiť základové slovo k odvodenému slovu a naopak;
- identifikovať skratky a vysvetliť ich funkciu v texte
- vyhľadať zložené slová v texte;
- vyhľadať, rozlíšiť a určiť význam v texte: priame pomenovania, nepriame pomenovania: metafora, metonymia, personifikácia, prirovnanie; jednoslovné a viacslovné pomenovania - združené pomenovania, frazeologizmy;
- charakterizovať spôsoby obohacovania slovnej zásoby (tvorenie slov, preberanie slov z cudzích jazykov, prenášanie významu, spájanie slov do viacslovných pomenovaní, skracovanie);
- vyhľadať, identifikovať a vysvetliť v texte lexikálny význam ustálených slovných spojení - prísloví, porekadiel, pranostík a prirovnaní.

3. Tvarová (morfologická) rovina

(36 hodín)

Obsahový štandard

Aktivácia vedomostí z tvaroslovia

Zvieracie podstatné mená mužského rodu, skloňovanie, vzory

Neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na -r,-l

Cudzie nesklonné podstatné mená

Skloňovanie slova pani

Rozdelenie prídavných mien, vzory, stupňovanie, pravopis

Definícia zámen, ich charakteristika a pravopis: osobné základné a privlastňovacie, zvrtné základné a privlastňovacie zámená, opytovacie, ukazovacie zámená, informatívne neurčité a vymedzovacie zámená

Číslovky, definícia, základné, radové a násobné číslovky, ich pravopis, rozlíšenie, skloňovanie, určité a neurčité číslovky

Slovesá, určovanie gram. kategórií, slovesný spôsob, časovanie sloves, pomocné slovesá, časovanie slovesa byť, zvrtné slovesá, jednoduchý a zložený slovesný tvar, dokonavý a nedokonavý vid

Príslovky miesta, času, spôsobu, príčiny, tvorenie a stupňovanie prísloviak, pravopis

Predložky, väzba predložiek s pádmí, spisovná pádová väzba, vokalizácia, rozlíšenie predložky a príslovky

Spojky, definícia, frekventované spojky, pravopis čiarky

Častice, definícia, druh, podstata a funkcia častíc, pravopis, častice v texte

Citoslovcia, rozdelenie, funkcia v texte, pravopis

Výkonový štandard

- vysvetliť a identifikovať v texte zvieracie podstatné mená mužského rodu, použiť ich v správnom tvare a vysvetliť ich pravopis;

- vysvetliť a identifikovať v texte neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na -r,-l, použiť ich v správnom tvare a vysvetliť ich pravopis;
- identifikovať v texte cudzie podstatné mená, vysvetliť ich význam a overiť si ho v jazykových príručkách, ovládať pravopis slov;
- ovládať princípy skloňovania podstatného mena pani, použiť ho v správnom tvare;
- identifikovať prídavné mená, vysvetliť ich funkciu v texte; rozdelenie prídavných mien - akostné, vzťahové, privlastňovacie individuálne a druhové, skloňovanie, vzory pekný, cudzí, otcov, matkin, páví, gramatické kategórie;
- identifikovať zámená v texte, rozlíšiť druh zámena - osobné, zvrätané, ukazovacie, opytovacie, ovládať skloňovanie, pravopis;
- rozlíšiť základné a radové číslovky, ovládať základné pravopisné odlišnosti oboch skupín, vysvetliť a identifikovať násobné číslovky, vysvetliť ich funkciu v texte;
- ovládať skloňovanie čísloviek, vedieť o neohybnosti čísloviek;
- rozlišovať a poznať rozdiel medzi určitými a neurčitými číslovkami;
- rozlíšiť pomocné a plnovýznamové slovesá;
- vedieť určiť gramatické kategórie sloves;
- odlíšiť jednoduchý a zložený slovesný tvar;
- rozlíšiť dokonavé a nedokonavé slovesá, zmeniť vidovú formu slovesa;
- identifikovať príslovky miesta, času, spôsobu a príčiny a vysvetliť ich funkciu, ako aj funkciu stupňovania v texte;
- určiť pád, s ktorým sa viažu predložky, a poznať správne spisovné pádové väzby, identifikovať vokalizované predložky, odlíšiť príslovku od predložky;
- vedieť definovať spojky, poznať ich základné delenie na priraďovacie a podradovacie, ovládať pravopis čiarky pred spojkami;
- identifikovať v texte častice, správne ich použiť, vysvetliť ich funkciu v texte, ovládať ich pravopis;
- identifikovať v texte citoslovčia, správne ich použiť, vysvetliť ich funkciu v texte, ovládať ich pravopis.

4. Syntaktická (skladobná) rovina

(12 hodín)

Obsahový štandard

Hlavné vetné členy, vyjadrený a nevyjadrený podmet, slovesný a slovesno-menný prísudok, zhoda podmetu a prísudku, prísudzovací sklad

Viacnásobný vetný člen, priraďovací sklad

Nadradený a podradený vetný člen, určovací sklad

Vety podľa zloženia a členitosti, dvojčlenná veta úplná a neúplná jednočlenná veta slovesná a neslovesná, vetný základ - hlavný vetný člen jednočlennej vety

Predmet ako vedľajší, rozvíjací vetný člen, väzba so slovesom, otázky, vyjadrenie, priamy a nepriamy predmet

Prívlastok ako vedľajší, rozvíjací vetný člen, postavenie pri podstatnom mene, otázky, vyjadrenie, zhodný a nezhodný prívlastok, vzájomná kombinácia, viacnásobný a postupne rozvíjací prívlastok

Príslovkové určenie ako vedľajší, rozvíjací vetný člen, otázky, vyjadrenie, príslovkové určenie miesta, času, spôsobu, príčiny

Prístavok, jeho postavenie za podstatným menom, na ktoré sa vzťahuje, vydeľovanie prístavku vo vete: čiarkami, pauzami, melódiou, vyhľadávanie a tvorenie prístavkov

Jednoduchá veta a jednoduché súvetie, pojem, spájanie jednoduchých viet do súvetí, základné pravidlá o písaní čiarky pred spojkami v jednoduchom súvetí
Grafické znázornenie jednoduchých viet i súvetí, číselné označenie vetných členov

Výkonový štandard

- rozlišovať jednotlivé typy viet, podľa zloženia, členitosti i zámeru, určiť ich melódiu, vytvoriť a aplikovať rôzne typy viet;
- v jednoduchých holých a rozvitých vetách správne používať hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich, číselne označiť, zdôvodniť ich významovú a gramatickú funkciu;
- rozlišovať jednotlivé typy skladov medzi vetnými členmi;
- identifikovať jednoduché súvetie, odlíšiť od jednoduchej vety;
- samostatne vytvoriť jednoduché vety i súvetia, dvojčlenné a jednočlenné vety, dodržiavať správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka;
- graficky znázorniť jednoduché vety i súvetia.

Záverečné opakovanie

(4 hodiny)

- záverečný prehľad a utvrdenie získaných vedomostí podľa výkonového štandardu

Počet kontrolných diktátov: 4

Zameranie:

- Opakovanie učiva zo 7. ročníka
- Zvieracie podstatné mená mužského rodu
- Neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na -r, -l
- Opakovanie učiva z 8. ročníka

KOMUNIKÁCIA A SLOH

(1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

1. Komunikácia
2. Sloh

Úvodná hodina

(1 hodina)

Organizačné pokyny, oboznámenie sa s obsahom učiva 7. ročníka

Komunikácia

(11 hodín)

Obsahový štandard

Aktivácia vedomostí z nižších ročníkov

Pravidlá komunikácie

Verbálne a neverbálne vyjadrenie vôle a citov

Efektívna komunikácia

Nácvik modelových situácií

Asertívna komunikácia

Formulovanie názoru, argumenty a protiargumenty

Tabuľka - názov, hlavička, riadok, stĺpec

Rétorika, správna výslovnosť problémových hlások : ä, ľ, r, ř, í, de, te, ne, le, di, ti, ni,

li, výslovnosť spoluhláskových skupín

Artikulácia, sila hlasu, gestá, mimika

Príhovor - téma, cieľ, adresát, odosielateľ, prostriedky

Interview

Výkonový štandard

- samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému, samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou;
- poznať termín verbálna a neverbálna komunikácia;
- poznať termín asertivita a asertívne správanie, komunikovať a vystupovať asertívne pod vedením vyučujúceho;
- poznať pojem efektívna komunikácia;
- rozlišovať jednotlivé segmenty tabuľky, pomenovať ich a chápať vzťahy medzi nimi, v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (údaje v tabuľkách);
- správne vyslovovať, uplatňovať primeranú silu hlasu a aplikovať poznatky o prozodických javoch vo svojom prejave;
- dokázať posúdiť a opraviť chyby v artikulácii iných osôb;
- vedieť, čo je to mimika a gestikulácia, a dokázať pri komunikácii, resp. v ústnom prejave použiť mimiku a gestikuláciu, zaujať spoločensky vhodný postoj a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim;
- vo vlastnom prejave samostatne vhodne využiť informácie alebo jazykové výrazové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov;
- vhodne vo vlastnom prejave využiť prvky komunikácie z literárnych textov, médií, internetu, napr. zaujímavé myšlienky, citáty a pod.;
- po krátkej príprave samostatne vytvoriť príhovor.

Sloh

(20 hodín)

Obsahový štandard

Charakteristika opisného slohového postupu, prostriedky

Porovnanie statického a dynamického opisu

Umelecký opis

Charakteristika umeleckého opisu, výrazové prostriedky a štylistika

Debata a diskusia, diskusný príspevok

Slávnostný prejav

Úvaha

Blog, blogovanie, bloger

Prihláška

Výťah

Úradný životopis/ štruktúrovaný životopis

Rozprávanie pre poslucháčov i čitateľov

Slohová písomná úloha: slávnostný prejav
životopis

Výkonový štandard

- samostatne, pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne a plynulo;
- vytvoriť osnovu, koncept pre pripravovaný text;
- vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému texty, ktoré budú spĺňať požiadavky konkrétneho slohového útvaru/žánru s dodržaním časovej a logickej postupnosti;
- samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou;
- porovnať a odlíšiť statický opis a dynamický opis, rozlíšiť opisný a rozprávací slohový postup;
- vytvoriť umelecký opis a prezentovať ho, aplikovať vedomosti z literatúry o jazykových výstavbových prostriedkoch;
- ovládať podstatu, kompozíciu, cieľ slávnostného prejavu, vytvoriť slávnostný prejav;
- ovládať pojem úvaha, výkladový slohový postup, vhodne využívať jazykové prostriedky daného žánru;
- poznať význam slov blog, blogovanie, bloger, prostredníctvom internetu blogy identifikovať a písomne ich aj vytvoriť, verejne prezentovať a obhájiť svoj názor;
- ovládať pojem prihláška, jej znaky a kompozícia, informačný slohový postup v prihláške, zostaviť formulár prihlášky na podujatie podľa osnovy;
- ovládať pojem výťah, jeho znaky a kompozícia, pojem konspekt a koncept, vytvoriť výťah v písomnej forme, spracovať konspekt aktuálneho učiva obľúbeného predmetu;
- ovládať pojem životopis, úradný životopis, štruktúrovaný životopis, vytvoriť súvislý i štruktúrovaný úradný životopis pri dodržaní požadovanej formálnej úpravy textu.

Záverečná hodina

(1 hodina)

- zhodnotenie práce podľa výkonového štandardu

LITERATÚRA 8

(2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

1. Opakovanie učiva zo 7. ročníka

2. Poézia

3. Próza

Úvodná hodina

(1 hodina)

- organizačné pokyny, oboznámenie sa s obsahom učiva v 8. ročníku

Opakovanie učiva zo 7. ročníka

(1 hodina)

Obsahový štandard

Aktivizácia vedomostí z nižších ročníkov: všeobecné literárne pojmy, odborné literárne termíny, známe literárne útvary a žánre

Výkonový štandard

• ovládať literárny druh, žáner, literárna forma, anekdota, lyrická báseň, populárna pieseň, trópy, rým, rytmus, sylabický verš, voľný verš, viazaný verš, poviedka, vnútorná kompozícia diela, termín dobrodružná literatúra, detektívna literatúra, fantasy literatúra, western, robinsonáda, rozhlasová hra, film.

Poézia

(28 hodín)

Obsahový štandard

Ľúbostná poézia ľudová

Poloľudová pieseň

Autorská ľúbostná poézia

Prírodná poézia

Modlitba

Epická poézia

Výkonový štandard

- pojem ľúbostná lyrika, vedieť zaradiť text k ľúbostnej lyrike;
- porovnať lyrickú báseň s textom ľudovej básne;
- vedieť analyzovať báseň z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metriky;
- sformulovať hlavnú myšlienku textu;
- vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov - lyrický hrdina, symbol, básnická otázka, sylabický veršový systém, voľný verš, modlitba, lyrickoepická báseň, kolektívny hrdina, veršový presah;
- určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, žánru, literárnej formy;
- vyjadriť subjektívne pocity z textu, pri interpretácii správne používať literárne pojmy;
- vyhľadať a spracovať informácie o významných štúrovských básnikoch a ich vzťahu k ľudovej slovesnosti;
- poznať základné fakty o úsilí a výsledkoch hnutia štúrovcov;
- vedieť zaujať hodnotiace stanovisko k prečítanému textu, charakterizovať vonkajšiu kompozíciu básní;
- pojem klasicizmus, romantizmus - typické znaky, obdobie, predstavitelia;
- pojem prírodná lyrika, zaradiť lyrický text ku konkrétnemu druhu lyriky;
- vyjadriť vlastné chápanie literárneho diela;
- odlíšiť poéziu a prózu, poznať termíny verš, druhy rýmov, strofa, trópy;
- ovládať tvorbu slovenských básnikov, ich literárny rukopis;
- podrobne ovládať spôsob literárneho vyjadrenia Hviezdoslava, poznať jeho tvorbu.

Próza

(32 hodín)

Obsahový štandard

Zo života mladých ľudí

Dievčenský román

Dobrodružná literatúra

Vedecko-fantastická literatúra
Román - biografický, historický
Denník
Vedecko-populárna literatúra
Literatúra faktu

Výkonový štandard

- vedieť plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýchať, artikulovať a dodržiavať správnu výslovnosť;
- vedieť vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov: epika, novela, lyrizovaná próza, román - dievčenský, historický, historicko-dobrodružný, biografický, vedecko-fantastická literatúra, denník, vedecko-populárna literatúra, literatúra faktu
- určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, žánru, formy;
- vedieť analyzovať umelecký text z hľadiska témy, štylizácie a sformulovať hlavnú myšlienku textu;
- identifikovať druh románu na základe deja, témy, prostredia a zamerania na čitateľa;
- vedieť vyhľadať v literárnom diele hlavné a vedľajšie postavy, charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi;
- vedieť na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vonkajšiu a vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie zdôvodniť;
- vedieť vytvoriť príbeh, v ktorom sú obsiahnuté všetky fázy vnútornej kompozície a uplatnené znaky vonkajšej kompozície;
- vedieť vyhľadať v texte kľúčové slová, pripraviť si osnovu a na jej základe voľne prerozprávať obsah literárneho textu;
- vedieť porovnať literatúru faktu s umeleckou literatúrou a odlíšiť vecnú literatúru;
- vedieť transformovať prozaický text na dramatický, výrazne ho prečítať a prezentovať v dramatizovanom čítaní;
- vedieť vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo.

Záverečné opakovanie (4 hodiny)

- záverečný prehľad a utvrdenie získaných vedomostí podľa výkonového štandardu

Prierezové témy

Sú integrované do jednotlivých tematických celkov.

Metódy, formy a postupy vyučovania slovenského jazyka a literatúry

Na vyučovacích hodinách slovenského jazyka a literatúry budeme uplatňovať rôzne metódy, postupy a formy práce: skupinové vyučovanie, práca s IKT, príprava a prezentácia projektov, problémové vyučovanie, literárne kvízy, didaktické hry, literárne exkurzie, návšteva knižnice, besedy a pod.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem budeme prihliadať na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód tiež bude závisieť od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Učebné zdroje:

Slovenský jazyk pre 8. ročník základných škôl
Literatúra pre 8. ročník základných škôl
Slovníky
Pracovné zošity
Odborná literatúra, internet, CD, DVD

Hodnotenie predmetu

Žiaci v 8. ročníku sú hodnotení podľa aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie žiakov.

Hodnotiace portfólio :

Kritériá hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výstup – výkonový štandard zvládol, alebo nie.

Pri verbálnej forme sa zisťuje a hodnotí najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

Písomnou formou sa kontroluje a hodnotí osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém.

Pri praktických aktivitách udeľujeme slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Preveruje sa úroveň samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom.

Hodnotenie diktátov:	0 -1 chyba	- 1
	2 - 3 chyby	- 2
	4 - 7 chýb	- 3
	8 - 10 chýb	- 4
	11 – viac	- 5

Hodnotenie tematických previerok:	100 – 90%	- 1
	89 – 75%	- 2
	74 – 50%	- 3
	49 – 25%	- 4
	24 – 0%	- 5

Hodnotenie slohových písomných prác: Písomné práce sa hodnotia jednou známkou vyjadrenou slovne, napr. výborný.

Známka vyjadruje:

- vonkajšiu formu písomnej slohovej práce (celková úprava) = max. 4 body;
- vnútornú formu písomnej slohovej práce, a to obsah = max. 4 body, kompozícia = max. 4 body, jazyk = max. 4 body, štýl = max. 4 body a pravopis = max. 4 body (Pozn. Za 0 - 4 chyby sa pridávajú 4 body, za 5 - 8 chýb 3 body, za 9 – 12 chýb 2 body, za 13 – 16 chýb 1 bod, za 17 a viac chýb 0 bodov);

- Celkový dojem = max. 4 body.

Žiak môže za písomnú slohovú prácu získať maximálny počet 28 bodov.

Písomná práce sa hodnotí podľa stupnice:

28 - 26 bodov	=	1
25 – 21 bodov	=	2
20 – 14 bodov	=	3
13 – 9 bodov	=	4
8 – 0 bodov	=	5